

Rekenhof

REKENHOF

**Onderzoek
van de Vlaamse begroting voor 2021**

Vlaams Parlement
Commissie Algemeen Beleid, Financiën,
Begroting en Justitie
24 november 2020

1 Budgettaire context België

1. Ex ante Covid-19 crisis

Vorderingensaldo van de gezamenlijke overheid (% BBP)

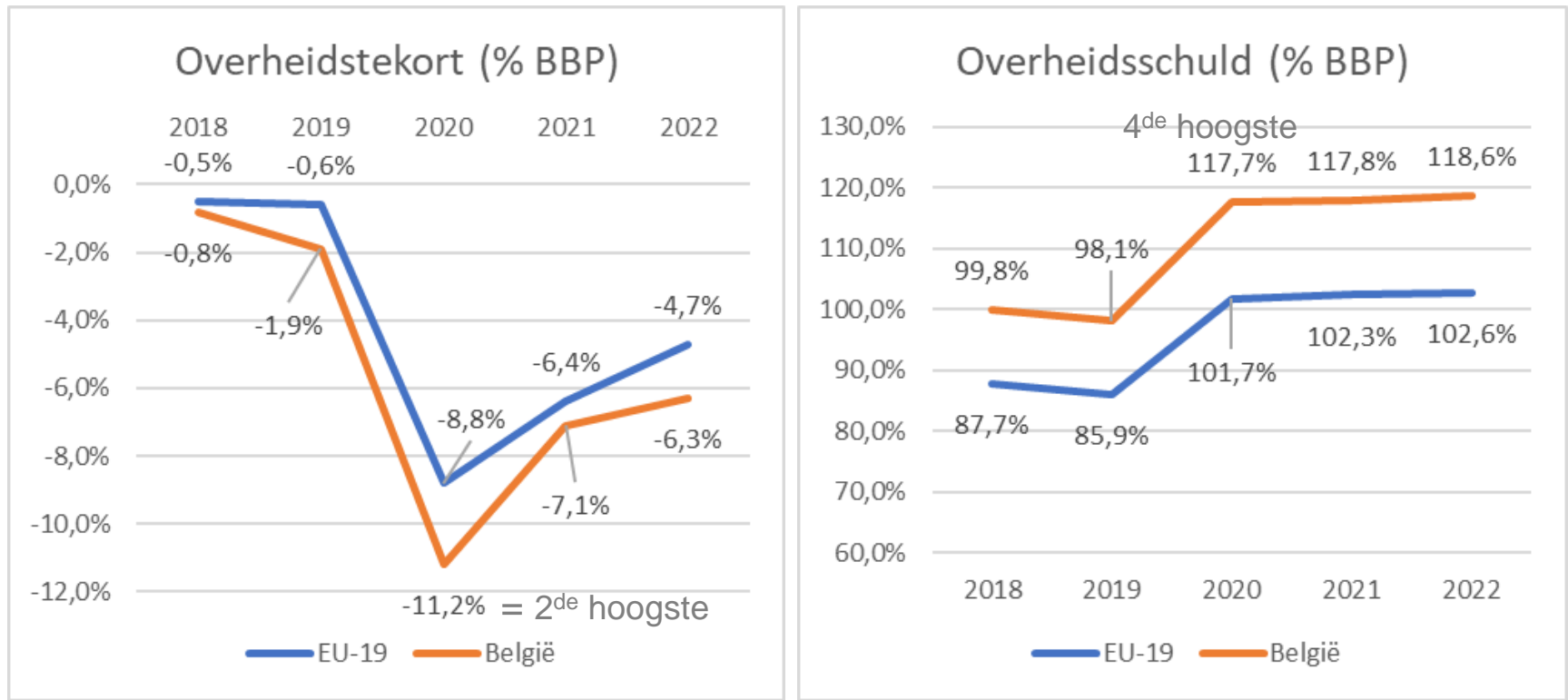
(bron: analyse van de recente budgettaire evoluties – HRF- juli 2020)

	2018	2019	△ 2018-2019 (in p.p.)
Entiteit I	-0,2%	-1,7%	-1,5%
Entiteit II	-0,6%	-0,2%	0,4%
Vlaamse gemeenschap	-0,00 %	-0,06%	-0,06%
Lokale overheden	0,2%	-0,1%	-0,3%
Gezamenlijke overheid	-0,8%	-1,9%	-1,1%

1 Budgettaire context België

2. Overheidstekort en overheidsschuld België (% BBP)

(bron: herfstprognose Europese commissie november 2020)

2. Grote onzekerheid troef voor 2021

2.1. Wanneer einde aan COVID-19 crisis ?

COVID-19 maatregelen uitgavenbegroting voor 2020 Raming t.e.m. VR van 13 november 2020 Bron : tabel 1 bijlage 2 bij rapport Rekenhof 20 november 2020	In miljoen euro
Raming voor uitgaven in 2020	3.617,1
Coronaprovisie na 2 BA 2020	3.000,0
Bedrag al herverdeeld uit provisie	2.629,6
Raming nog te herverdelen of uit eigen middelen beleidsdomeinen	997,6
Weerslag voor 2021 (zeer voorlopig)	134,4
Coronaprovisie BO 2021	300,0

2. Grote onzekerheid troef voor 2021

COVID-19 maatregelen uitgavenbegroting Raming t.e.m. VR van 13 november 2020 Overzicht per beleidsdomein	Raming 2020 In miljoen euro
Economie, Wetenschap en Innovatie	2.288,1
Welzijn, volksgezondheid en gezin	508,6
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	242,6
Omgeving	208,8
Onderwijs en Vorming	160,4
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	86,8
Mobiliteit en Openbare werken	65,7
Landbouw en Visserij	45,3
Werk en Sociale economie	10,8
TOTAAL	3.617,1

2 Grote onzekerheid troef voor 2021

Commentaar COVID-19 kredieten

- Bijzonder moeilijk om de COVID-19 kredieten te beoordelen
- Onzekerheid over duur Vlaams beschermingsmechanisme voor ondernemers ?
- Toekomstige impact van waarborgen en leningen

Aanbeveling : verhogen COVID-19 provisies in 2020 en 2021

2. Grote onzekerheid troef voor 2021

2.2. Grote onzekerheid troef over economische parameters

- Aannames raming FPB september 2020 achterhaald
- Laatste raming = herfstprognoses EU van 5 november

Raming economische groei % BBP	2021
Planbureau 10/09/2020	6,5
EU herfstprognose 5/ 11/2020	4,1

- Bijkomend effect herfstprognoses op dotaties BFW voor 2021 : -1.065 miljoen euro
- Herfstprognoses EU houdt nog geen rekening met tweede lockdown vanaf 2/11/2020

2. Grote onzekerheid troef voor 2021

2.3. EU herstelplan “Next Generation Europe “ ?

- EU subsidiepot van 312,5 MIA euro moet nog goedgekeurd worden door 27 EU lidstaten
- Verdeelsleutel voor lidstaten is gekend : 5,15 MIA voor België. Nog geen akkoord voor verdeling binnen België
- Indiening Nationaal plan voor Herstel en veerkracht bij EU ten laatste 30 april 2021 en daarna evaluatie door EU
  - ✓ Minstens 37% voor klimaatgerelateerde uitgaven
  - ✓ Minstens 20% voor digitale transitie
- Financieringsperiode 2021-2026 : 70% voor 2021-2022 en 30% saldo voor 2023

2. Grote onzekerheid troef voor 2021

Plan Vlaamse veerkracht :

- 4,3 MIA euro provisie in begroting 2021
- Verwachte financiering uit EU : 3 MIA euro
- Effect op schuldevolutie 2021-2023 : + 4 MIA euro

Commentaar Rekenhof :

- Te vaag om te oordelen dat het voldoet aan EU-vereisten
- Voorziene bedrag wordt buiten de berekening vorderingensaldo 2021 gehouden
- Waarom identiek vastleggingskrediet en vereffeningskrediet ?

3. Begrotingsnormering in 2020 en 2021

- **Algemene ontsnappingsclausule** stabiliteits- en groeipact voor 2020 en 2021
- **Aanbevelingen EU raad van juni 2020 – advies HRF juli 2020**
  - ✓ Op KT : alle maatregelen voor bestrijden pandemie en ondersteunen van economie
  - ✓ Gevolgen voor werkgelegenheid verzachten
  - ✓ Maatregelen voor liquiditeit KMO's en zelfstandigen
  - ✓ Overheidsinvesteringen toespitsen op
    - ✓ Groene transitie : duurzaam vervoer, duurzame energie
    - ✓ Digitale transitie : 5G netwerken + O&O

3. Begrotingsnormering in 2020 en 2021

- **Oordeel EU 18/11/2021 over ontwerp begrotingsplan 2021**
  - Conform de EU aanbevelingen
  - Ongerustheid over hoge overheidsschuld: België moet ondersteunende maatregelen nemen om de houdbaarheid begroting op middellange termijn te handhaven
- **Binnen België nog altijd geen goede begrotingscoördinatie**

4. Schuldevolutie 2021

1. Vlaamse schuldnorm

- Schuld niet hoger dan 65 % van de ontvangsten
- De “vermarktbare activa” lager dan de schuld

2. Verwachte schuld in 2021 : 33,5 MIA euro

= 72,5% van de overheidsontvangsten 2021

3. Vermarktbare activa in 2021: 10 MIA lager dan de schuld

Conclusie : beide schulddoelstellingen worden niet gehaald in 2021

5. Meerjarenraming 2020-2025

Verontrustende evoluties bij “ongewijzigd beleid” en na wegvallen tijdelijke COVID-19 maatregelen

- Vanaf 2023 : overheidstekort schommelt rond -2 MIA euro
- Schuld verslechtert tot 55,2 MIA euro in 2025 (108,2% van ontvangsten)

Wat nu ?

- Uittekenen genormeerd meerjarenbegrotingstraject naar een begrotingsevenwicht en schuld onder 65% ontvangsten
- Operationalisering uitgavennorm, spending reviews, ...
- Meer dan ooit inschrijven in gecoördineerd EU economisch en begrotingsbeleid

6. Positieve evoluties sinds BA 2020

6.1. Méér transparantie door gebruik van beleidskredieten bij de rechtspersonen

Bv. Bij begroting **Lantis** : Oosterweelverbinding

2° BA 2020 : 627 miljoen euro (o.a. linkeroever)

BO 2021:

- 3.190 miljoen euro (o.a. rechteroever)
- 722 miljoen euro nieuw beleidskrediet voor onderbouw overkapping Antwerpse ring

Op die manier komt de nieuwe beleidswending zichtbaar inzake de financiering van de overkapping : niet meer louter financiering met onbenutte kredieten MOW

6. Positieve evoluties sinds BA 2020

6.2. **Stelselmatige verbetering van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT)**

6.3. Toelichting van de **ruiterwerking** in de algemene toelichting

6.4. Meerjarenraming rapporteert nu ook over **hoogte en evolutie van geconsolideerde schuld**